

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Кафедра публічного та приватного права

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ з дисципліни «Історія держави і права»

Курс: I

Спеціальність: право.

Форма проведення: письмова.

Тривалість проведення: 2 академічні години (1 год 20 хв).

Максимальна кількість балів: 40 балів.

Критерії оцінювання:

Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	Значення оцінки
37-40 балів	Відмінно	Відповідь студента: <ul style="list-style-type: none"> - містить повний, розгорнутий, правильний виклад матеріалу з поставленого питання; - демонструє знання основних понять і категорій та взаємозв'язку між ними, вірно розуміння змісту основних теоретичних положень; - вказує на вміння давати змістовний та логічний аналіз матеріалу з поставленого питання; - демонструє знання різних наукових концепцій та підходів щодо певної науково-теоретичної чи науково-практичної проблеми, пов'язаної з поставленим питанням; - здатність робити власні висновки в разі неоднозначності, спірного чи проблемного характеру поставленого питання чи проблеми.
36-26 балів	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - недостатня повнота, незначні неточності чи прогалини при поясненні того чи іншого аспекту питання; - недостатньо детально розкритий предмет запитання, а основні поняття носять тезисний

		<p>характер;</p> <ul style="list-style-type: none"> - окремі формулювання є нечіткими; міститься інформація, котра не відноситься до змісту екзаменаційного питання;
25-15 балів	Задовільно	<ul style="list-style-type: none"> - зміст відповіді свідчить про прогалини у знаннях з відповідного питання або ж про невірне розуміння окремих аспектів поставленого питання; - відповідь викладена недостатньо аргументовано та/або з порушенням правил логіки при поданні матеріалу; - відповідь не містить аналізу проблемних аспектів поставленого питання, свідчить про недостатню обізнаність з основними науковими теоріями і концепціями, що стосуються відповідного питання;
14-1 балів	Незадовільно	<p>Студент взагалі не відповів на питання, або його відповідь є неправильною, тобто містить грубі змістовні помилки щодо принципів аспектів поставленого питання. Аргументація відсутня взагалі або ж є абсолютно безсистемною чи алогічною. Задача розв'язана невірно. Відповідь на ситуативне завдання є необґрунтованою та алогічною.</p>

Орієнтовний перелік питань:

1. Волочна реформа (1557 р.).
2. Утворення Афіньської держави. Реформи Тесея та Драконта.
3. Витоки політико-правової думки. Значення міфології у формуванні правового світогляду.
4. Періодизація курсу ІДПУ.
5. Джерела та характерні риси права Афіньської республіки.
6. Погляди на державу та право у Стародавній Індії.
7. Перші державні утворення на території України: Аратта та киммерійці.
8. Періодизація історії держави і права Риму.
9. Державно-правова думка в Давньому Китаї.
10. Держава і право Скіїї.
11. Державний устрій Стародавнього Риму: період республіки.
12. Патріархально-патерналістська концепція держави Конфуція, його погляди на співвідношення моральності та закону.
13. Античні міста-держави Північного Причорномор'я та їх право.
14. Виникнення і характерні риси країн Стародавнього Сходу.

15. Договірна теорія держави та права Мо-цзи.
16. Боспорське царство.
17. Зародження та розвиток державності у Межиріччі. Стародавній Вавилон.
18. Легістське праворозуміння.
19. Формування та розвиток державності східних слов'ян.
20. Суспільний лад у Вавилонському царстві.
21. Формування історико-філософської традиції уявлень про державу та право.
22. Три основні етапи розвитку та існування Київської Русі.
23. Державний устрій Стародавнього Вавилону.
24. Погляди старшого та молодшого поколінь софістів на проблему співвідношення природного та позитивного права.
25. Теорії походження Давньоруської держави.
26. Право Стародавнього Вавилону.
27. Проект ідеальної держави Платона.
28. Характеристика суспільного ладу Київської Русі.
29. Злочини і покарання за законами Хаммурапі.
30. Погляди Платона на державу та право в книзі «Законои».
31. Державний устрій Київської Русі.
32. Характеристика цивільного права за законами Хаммурапі. Право власності.
33. Співвідношення справедливості та законності у вченні Сократа.
34. Судова система Київської Русі.
35. Шлюбно-сімейне та спадкове право за законами Хаммурапі.
36. Політико-правова творчість Аристотеля.
37. Основні джерела давньоруського права.
38. Зародження та основні етапи розвитку Староєгипетської цивілізації.
39. Природно-правове вчення Цицерона
40. Руська правда – основне джерело давньоруського права.
41. Закони XII таблиць та інші джерела права Стародавнього Риму.
42. Ранньохристиянські вчення про державу та право.
43. Характерні риси цивільного та зобов'язального права Київської Русі.
44. Суспільний лад Стародавнього Єгипту.
45. Праворозуміння Фоми Аквінського.
46. Характерні риси спадкового та шлюбно-сімейного права Київської Русі.
47. Державний устрій Стародавнього Єгипту.
48. Вчення Марсилія Падуанського про державу та право. Теорія народного суверенітету.
49. Злочини та покарання на Київській Русі.
50. Характеристика правової системи Стародавнього Єгипту.
51. Візантійське праворозуміння.
52. Заклич, звід та гоніння сліду – складові елементи розшукового процесу злочина на Київській Русі.
53. Найдавніші китайські держави.

54. Характеристика державних ідей у «Слові про закон і благодать» Іларіона.
55. Докази й доказування на Київській Русі.
56. Давньокитайські імперії.
57. Вчення Володимира Мономаха.
58. Причини феодальної роздробленості Київській Русі.
59. Суспільний лад Стародавнього Китаю.
60. Вчення Данила Заточника про верховну владу.
61. Утворення Галицько-Волинського князівства.
62. Державний устрій Стародавнього Китаю.
63. Політико-правові погляди Ніколо Макіавеллі.
64. Основні етапи розвитку та існування Галицько-Волинського князівства.
65. Суспільно-політичні вчення у Стародавньому Китаї.
66. Протестантські політико-правові вчення.
67. Суспільний та державний лад Галицько-Волинського князівства.
68. Характеристика Давньокитайського права.
69. Політико-правові ідеї монархомахов.
70. Джерела права Галицько-Волинського князівства.
71. Утворення та розвиток рабовласницької держави в Індії.
72. Теорія державного суверенітету Жана Бодена.
73. Причини утворення Литовсько-Руського князівства.
74. Джерела права Стародавньої Індії. Закони Ману.
75. Вчення Йоганна Альтузія про народний суверенітет, федералізм та природне право
76. Утворення Речі Посполитої (Кревська (1385 р.), Городельська (1413 рр.) та Люблінська (1569 р.) унії .
77. Стародавня Греція – колыска західноєвропейської цивілізації.
78. Вчення Томаса Гоббса про державу та право.
79. Берестейська унія (1596 р.).
80. Утворення перших держав у Стародавній Греції – мінойська державність.
81. «Правління законів» Джеймса Гарінгтона.
82. Суспільний лад Литовсько-Руського князівства.
83. Утворення перших держав у Стародавній Греції – мікенська державність.
84. Левеллери про народний суверенітет.
85. Державний устрій Литовсько-Руського князівства.
86. Суспільний устрій Гомерівської Греції.
87. Теорія божественного права королів.
88. Основні етапи розвитку судоустрою Литовсько-Руського князівства.
89. Державний устрій Гомерівської Греції.
90. Вчення Джона Локка про державу та право.
91. Система державних судів Литовсько-Руської держави до проведення реформи у 1564-1566 рр.
92. Архаїчна Греція – грецький поліс.

93. Юснатуралізм і Просвітницький проект.
94. Загальна характеристика земських, гродських та підкоморських судів Великого князівства Литовського.
95. Архаїчна Греція – грецька тиранія.
96. Консервативно-правове вчення Едмунда Берка.
97. Недержавні суди Литовсько-Руської держави.
98. Утворення та розвиток Спарти.
99. Теорія поділу влад Шарля Луї Монтеск'є.
100. Джерела права Литовсько-Руської держави.
101. Суспільний устрій Спарти.
102. Теорія народного суверенітету Жан-Жака Руссо.
103. Характеристика Судебника Казимира IV 1468 р.
104. Державний устрій Спарти.
105. Політико-правові ідеї Французької революції.
106. Характеристика Литовських статутів.
107. Право Спарти.
108. Обґрунтування прав людини та змішаного врядування в працях американських мислителів.

Екзаменатор:

А.П. Чернега

Завідувач кафедри:

Д.В. Бойчук